

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

студентської наукової конференції
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича

**ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ**

25–27 квітня 2023 року



Чернівці
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2023

*Друкується за ухвалою Вченої ради
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича*

Тези доповідей студентської наукової конференції Чернівецького національного університету (25–27 квітня 2023 року). Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. – 286 с.

До збірника увійшли тези доповідей студентів факультету педагогіки, психології та соціальної роботи, підготовлені до щорічної студентської наукової конференції університету.

Молоді автори роблять спробу знайти підхід до висвітлення й обґрунтування певних наукових питань, подати своє бачення проблем.

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2023

ЗМІСТ

Віолетта Абужорой

Художньо-виконавська інтерпретація музичних творів
у класі музично-інструментальної підготовки
як складова фахового розвитку майбутнього
музиканта-педагога 17

Юліана Аїлінкі

Особливості виявлення тривожних станів у дітей
дошкільного віку 19

Дмитро Алекса

Значення методичної підготовки фахівця музичного
мистецтва до роботи в закладах позашкільної освіти 21

Ангеліна Андрухович

Формування словника прикметників у дошкільників
із загальним недорозвиненням мовлення III рівня 23

Лівія Анкуца

Особливості стресу у студентів в умовах військового
стану 25

Аліна Апетрі

Розвиток української національної культури дитини
молодшого шкільного віку засобами родинного
виховання 27

Олег Бабич

Віктимізація особистості у сучасному світі 29

Катерина Баліцька

Формування сприятливого освітнього середовища
в освітньому процесі початкової школи 31

Вігалія Бигар

Комп'ютерні ігри в освітньому процесі
початкової школи як ефективний засіб навчання 33

Діана Богуцька	
Основні проблеми сучасного дитячого психоаналізу	35
Ірина Боднарюк	
Психологічні складнощі адаптації за кордоном вимушених переселенців	37
Зоряна Божовська	
Формування мотивації молодших школярів до здорового способу життя	39
Флоріна-Лорідана Бомпа	
Формування усвідомленого батьківства молоді як соціально-психологічна проблема	41
Надія Бочарова	
Композиторська спадщина Михайла Мафтуляка	43
Марія-Євгенія Бурак	
Козацькі традиції у діяльності сучасних дитячо-юнацьких об'єднань України	45
Валентина Бурделяк	
Профілактика вживання алкоголю серед учнівської молоді	47
Ангеліна Вакула	
Адаптація як психологічний феномен: основні фактори впливу в професійній діяльності	49
Каріна Васильчук	
Соціальні мережі як чинник інформаційної соціалізації особистості підлітка	51
Тетяна Вулпе	
Коректна лексика – індикатор безбар'єрного суспільства	53
Олеся Гаврилюк	
Використання технології випереджувального навчання	

на уроках математики у початковій школі	55
Маріела Гарабажіу	
Вплив соціальних мереж на розвиток особистості підлітків в умовах війни	57
Галина Гаркот	
Особливості психологічних умов розвитку уваги дітей дошкільного віку	59
Анастасія Гелетка	
Актуалізація поняття смерті у воєнний час	61
Христина Генкул	
Розвиток пізнавальних інтересів молодших школярів засобами проектних технологій	63
Ірина Гриневич	
Творчість А. Бойко в розвитку українського гітарного мистецтва	65
Арсеній Данилюк	
Проблема виховання естрадно-вокальних навичок школярів у музично-педагогічній літературі	67
Наталія Данілова	
Роль БАР і ФАР у прийнятті рішення	69
Сабріна Дзехцяж	
Основні ідеї методики музичної освіти дітей Василя Миколайовича Верховинця	71
Юлія Дутка	
Духовно-моральний вимір соціальної роботи	73
Віолета Євенчук	
Розвиток творчої особистості дитини молодшого шкільного віку в системі виховної роботи	75
Юлія Єрмечук	
Розвиток творчих здібностей молодших школярів	

засобами нетрадиційних технік малювання	77
Марина Жар	
Прояви гіперактивної поведінки учнів молодшого шкільного віку	79
Марія Завитик	
Сім'ї у складних життєвих обставинах як об'єкт наукового аналізу	81
Христина Завитик	
Домашнє насильство як соціально-педагогічна проблема	83
Тетяна Загара	
Мистецьке значення творчості Ф. Якименка та С. Борткевича	85
Вікторія Іванська	
Впровадження елементів STEM-освіти на уроках математики в початковій школі	87
Дмитро Івасюк	
Значення музично-творчого розвитку учнів в освітньому середовищі сучасності	89
Анна Карп	
Авторське пісенне виконавство як культурно-мистецьке явище та його педагогічне значення	91
Крістіна Карча	
Кароль Мікулі – перший професійний композитор Буковини та його роль у розвитку музичного мистецтва краю	93
Олександра Качуляк	
Формування просторових уявлень молодших школярів	95

Ірина Кітар	
Особливості духовно-морального виховання молодших школярів	97
Анастасія Коваль	
Хорова творчість українських композиторів як засіб національно-патріотичного виховання школярів	99
Ольга Коваль	
Формування мотивації у дітей з ООП як рушійної сили поведінки та процесу учіння	101
Емма-Габрієла Кожокар	
Значення розспівування у вокально-хоровому розвитку учнів	103
Світлана Коллау	
Використання програмного забезпечення інтерак- тивної дошки на уроках образотворчого мистецтва в початковій школі	105
Ніна Колодрівська	
Самодостатність як чинник розвитку психологічної саморегуляції особистості у складних життєвих ситуаціях	107
Олександр Конєв	
Особливості викладацької діяльності майбутнього вчителя фаготиста	109
Христина Копистинська	
Формування полікультурної компетентності дітей старшого дошкільного віку	111
Вадим Корж	
Територіальна громада: основні положення	113
Галина Коропецька	
Формування екологічної свідомості молодших	

Ольга Селезньова

Науковий керівник – доц. Гордійчук О. Є.

До питання про організацію інклюзивного навчання в сучасних умовах

Складні міжнародно-політичні, військові, економічні умови, в яких опинилася Україна, створюють ситуацію унікального процесу критичного державотворення, побудови системи не лише перспективного розвитку, але й утримання на довоєнних позиціях, надбань української нації. Водночас, неможливо заперечувати той факт, що існуюча ситуація поставила під загрозу ті нові, європейські та прогресивні зрушення, які відбулися за останні роки у багатьох галузях, у т.ч. і в освіті.

Реформою Нової української школи забезпечуються найліпші перспективи розвитку освітнього середовища, закріплюються принципи світової демократичної думки щодо здобуття якісної освіти, урізноманітнюються методи роботи педагогічних працівників. Більше того, Нова українська школа дає підґрунтя до функціонування на її базі інститутів інклюзії, забезпечуючи тим виконання ст. 53 Конституції України.

План реалізації Концепції НУШ було стратегічно порушено, починаючи з оголошення військового стану, мобілізації. Фінансування зазначеної Концепції вибілося з затверджених нормативів, величезна кількість школярів змушені були покинути свої домівки, а значить, у більшості змінити навчальний заклад. І особливо кричущим стало становище дітей з особливими освітніми потребами.

У довоєнний час неодноразово підкреслювалося, що інклюзія – це рівні можливості для кожної дитини, це розкриття її прихованого потенціалу через звичайну школу, це забезпечення державою надання освітніх послуг «особливим» дітям. Так упроваджувався в життя принцип недискримінаційної політики, що є базовим в цивілізованому світі. І така політика справді мала місце в організації інклюзивної освіти як у столиці, так і в регіонах України. Зокрема, на 2020 рік Чернівецька область була серед лідерів в Україні за впровадженням інклюзивної освіти, де

у 224 школах та 699 класах займалося 842 дитини з особливими освітніми потребами [1]. В області створювалися можливості до фізичного (у т. ч. проектно-архітектурного) забезпечення, проводилася організаційна (створення робочих місць для дітей з особливими освітніми потребами) й адаптивна (навчальна) робота, розроблялися методики допомоги по виконанню навчальних завдань. І на сьогодні фахівці, педагоги та батьки намагаються не втратити досягнуте та напрацьоване роками, проте ситуація з огляду на описані вище події, вкрай складна.

Переїзд дитини з особливими потребами на інше місце проживання, зміна колективу, робота з іншими спеціалістами, неможливість у певних випадках проведення навіть онлайн-занять, і взагалі зовнішній негативний вплив і тиск обставин виводять дитину на особливо нервозну взаємодію з оточуючим світом. Щоб полегшити ситуацію, що склалася, держава через свої органи вносить зміни до порядків організації інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти (постанова КМУ від 26 квітня 2022 р. № 483), видає методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу дітей з особливими потребами у 2022-2023 навчальному році (лист МОН України від 6 вересня 2022 р.) та інші відомчі нормативно-правові акти. Проте крім реакції держави, вкрай важливою, на нашу думку, залишається психолого-педагогічна підтримка, людяне ставлення у суспільстві.

У роботі з «особливими» дітьми акцент сьогодні повинен робитися не на опрацюванні більшої кількості навчального матеріалу, а на емпатійній складовій, на допомозі у розумінні сучасного світу, на сприянні у поглибленні вже отриманих навичок і знань, на протекції щодо оптимального надання пізнавальних можливостей. Такий підхід зумовить найбільш адекватний подальший розвиток дитини з особливими потребами та сприятиме більшій соціалізації у майбутньому.

Список літератури

1. Чернівецька область – серед лідерів в Україні за впровадженням інклюзивної освіти. URL: <https://acc.cv.ua/news/chemnivtsi/chemnivecka-oblast-sered-lideriv-v-ukrayini-za-vprovadzhennyam-inklyuzivnoyi-osviti-65003>